

IFLA-hírek

Világtalálkozó az információs társadalomról

Az IFLA is részt vett a 2005. november 16–18-án, Tuniszban tartott információs csúcstalálkózón (*World Summit on the Information Society = WSIS*), amely a 2003-ban Genfben elindított folyamat folytatása. A résztvevők száma 19 401 volt, köztük államfők és állami vezetők, miniszterek és hivatalos küldöttek, nemzetközi szervezetek és gazdasági vállalkozások képviselői, valamint újságírók.

A csúcstalálkozó három fő témája az internet irányítása, finanszírozási stratégiák és az akcióterv megvalósításának teendői.

Fontos lépés volt az *Internet Governance Forum* (IGF = az internet irányításának fóruma) létrehozása. Felkérték az ENSZ főtitkárát, hogy 2006 első felében hívja össze Athénban ezt a fórumot, amely nem kívánja helyettesíteni a már működő szervezeteket, nem lesz ellenőrző funkciója, s nem kíván a napi működés technikai kérdéseivel foglalkozni, hanem célja az internet valamennyi érdekeltje dialógusának a megindítása.

Üdvözlendő az információs és kommunikációs technológia előmozdítására létrehozott *Digital Solidarity Fund* (Digitális Szolidaritási Alap).

A csúcstalálkozó két dokumentumban (*Tunis Commitment* és *Tunis Agenda for the Information Society*) is foglalkozott az információs társadalom alapelveinek valóra váltásával kapcsolatos teendőkkel. 2500 projekt indul már, de nagyobb erőfeszítésre van szükség. Az ENSZ – amelyet felkértek arra, hogy május 17-ét nyilvánítsa az információs társadalom világnapjának – 2015-ben fogja áttekinteni a WSIS addig elért eredményeit.

Alexandriai dokumentumok

Az IFLA nyilatkozatot bocsátott ki 2005. november 11-én a *Bibliotheca Alexandriában* a könyvtárak helyéről és feladatairól az információs társadalomban. Az elvi kiindulópontok kijelölése után az IFLA a következőkre hívja fel az országos, regionális és helyi hatóságokat, valamint a nemzetközi szervezeteket.

- Az információs társadalom kialakítására vonatkozó stratégiai terveikben ne feledkezzenek meg a könyvtárakra fordítandó beruházásokról.
- Fejlesszék és szélesítsék a könyvtári hálózatokat a belőlük nyerhető haszon maximalizálása érdekében.
- Támogassák az információhoz való minden korlátozástól mentes hozzáférést és a kifejezés szabadságát.
- Mozdítsák elő az információhoz való hozzáférés nyitottságát, s bontsák le a hozzáférést gátló strukturális és egyéb akadályokat.
- Támogassák az információs írástudás programjait, hogy az emberek teljes mértékben élvezhessék az információs társadalom előnyeit.

Az információs írástudásról és az egész életen át tartó tanulásról ugyancsak a Bibliotheca Alexandriában 2005. november 6–9-én tartott konferencia nyilatkozatot adott ki, amelyben rögzítette, hogy az információs társadalom irányfénycsúcsát képezi az információs írni-olvasni tudás és az életen át tartó tanulás.

A szellemi szabadság helyzete Tunéziában

A WSIS Tunéziában tartott második csúcstalálkozója alkalmából az IFLA/FAIFE két dokumentumban is aggodalmát fejezte ki azzal kapcsolatban, hogy Tunéziában sérelmet szenved az információhoz való hozzáférés szabadsága, a kifejezés szabadsága és a gyülekezési szabadsága. Ezért sürge-

ti a tunéziai kormányt, hogy számolja fel azokat a gátakat, amelyek akadályozzák a polgárokat az információhoz való hozzáférésben.

Az internet szabályozása Kínában

A Kínában 2005. szeptember 25-én kibocsátott újabb rendelkezések azt mutatják, hogy a kormányzat korlátozni kívánja az állampolgárok szabad hozzáférését az interneten található információkhoz, és egyben gátolja azt, hogy az internetet a szabad véleménynyilvánítás eszközeként használják. A cél az, hogy a polgárok csak olyan információhoz jussanak hozzá, amelyet a kormány elfogadhatónak tart. Ezzel szemben áll az emberi jogok egyetemes nyilatkozatának 19. paragrafusa, amely az információhoz való szabad hozzáférést és az életen át tartó tanulást a demokratikus fejlődés és a társadalom életében való aktív részvétel, valamint a gazdasági előrehaladás elengedhetetlen feltételeinek tartja. Az IFLA nyilatkozata rámutat arra is, hogy a kínai kormányzatnak ehhez a törekvéséhez a nyugati cégek, nevezetesen a Yahoo segédkezet nyújt: olyan információkat adott, amelyek egy újságíró, *Shi Tao* tízéves börtönbüntetéséhez vezettek.

IFLA-kongresszus, 2006

Az IFLA 71. konferenciáját Szöulban tartják 2006. augusztus 20–24-én *World Library and Information Congress* címen. Sanghajban előkonferenciát rendeznek 2006. augusztus 16–17-én, melynek témája: könyvtári menedzsment és marketing egy mul-

tikulturális világban. A konferencia szatellitrendezvényei között kap helyet az, amely Kelet-Ázsia 21. századi tudományos információs kérdéseivel foglalkozik.

Új IFLA-kiadvány

Networking for Digital Preservation címen jelent meg 2006-ban a Saur kiadásában az IFLA *Publications* sorozat 119. kötete. A tanulmánygyűjtemény a digitális dokumentumok – legyenek ezek utólagosan digitalizáltak, vagy eredetileg is elektronikus hordozón megjelentek, online vagy offline hozzáférhetők – tárolásával és hozzáférhetőségével foglalkozik. Bemutatja Ausztrália, Ausztria, Kanada, Kína, Dánia, Franciaország, Németország, Japán, Hollandia, Új-Zéland, Portugália, Svédország, Svájc, az Egyesült Királyság és az USA nemzeti könyvtárainak a digitális tárolás, megőrzés terén szerzett tapasztalatait, és folyamatban lévő projektjeit. A tanulmányok olyan kérdéseket is felvetnek, mint például a szabványosítás szükségessége a digitális dokumentumok tárolásában és hozzáféréseben, léteznek-e egyáltalán ilyen szabványok, s hogyan kellene alkalmazni őket, vagy túl korai-e még szabványosításról beszélni e területen, s egyelőre meg kell elégedni egyelőre a legjobb gyakorlat bemutatásával.

/IFLA Journal, 32. köt. 1. sz. 2006. p. 66–70.

<http://www.ifla.org/V/saur.htm/>

Összeállította: Papp István